

**VSESYL'NY DOLIAR
I YNSHI NOVELI**

Published @ 2017 Trieste Publishing Pty Ltd

ISBN 9780649155958

Vsesyl'ny doliar i ynshi noveli by Artym Khomyk

Except for use in any review, the reproduction or utilisation of this work in whole or in part in any form by any electronic, mechanical or other means, now known or hereafter invented, including xerography, photocopying and recording, or in any information storage or retrieval system, is forbidden without the permission of the publisher, Trieste Publishing Pty Ltd, PO Box 1576 Collingwood, Victoria 3066 Australia.

All rights reserved.

Edited by Trieste Publishing Pty Ltd.
Cover @ 2017

This book is sold subject to the condition that it shall not, by way of trade or otherwise, be lent, re-sold, hired out, or otherwise circulated without the publisher's prior consent in any form or binding or cover other than that in which it is published and without a similar condition including this condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.triestepublishing.com

ARTYM KHOMYK

**VSESYL'NY DOLIAR
I YNSHI NOVELI**

Всесильный доляр

Dr. Ivan Arama

АРТМ ХОМЯК

ARTIM ХОМИК

Всесильний доляр

і інші новелі

КИЇВ — ВІДЕНЬ — ЛЬВІВ
ВИДАВНИЦТВО „НАУКА“

Всі права застережено

FC
= 942
K 46 57

Христосів Райсорт Ори, Вілень У

Артим Хомин.

(Уривок із спогадів.)

Небіжчик Артим Хомин не діждався за життя видання збірника своїх творів, який тепер перед нами. В історії нашої журналістики він займав оригінальне місце, як публіцист першорядної здібності і письменницького хисту. Як людина і громадянин був безумовно оригінальною постаттю. Але в українських обставинах не зміг розмаху для своєї праці, передчасно зіпсовани в моргю на чужині, з професійно-інтелектуальною хворобою — сухіт, leden переживши 40 років.

Я знав його кілька років доволі близько і виробив собі думку про його, як людину, варту поваги і непересічного громадянина.

В літку 1914 року він приїхав на Україну. Мандрував і приглядався до улюбленого об'єкту — українського народу. Раптом війна. Оповідання її застухало його у мене в дісі, на межі Чернігівщини і Орловщини. Поїхав до Києва, хотів проскочити в Галичину, але вже були всі шляхи перетнуті: перебувши один день у Києві і перепочувавши в редакції „Української Хати“, повернув до мене в провінцію в залізці: „Я буду тут, щось то буде“. В Києві трує у редакції, домагались видачі якогось „зестріція“, але П. О.

Богацький відмовився назвати імя галицького мандрінця — що з філософичним епосом ендів уже в лісі. П. О. Богацький був заарештований і висланий згодом до Сибіру, в Наримський край, де також ендів у лісі аж доти, доки не визволила його вільна революція.

Артим Яковлевич через кілька днів дав свій паншорт до повітової поліції м. Сівська „замельдувати“. В наслідок того, в 5 годин ранку одного „прекрасного“ дня нагрянула поліція — становий і п'ять верхових стражників до мене як помещикання, щоб забрати „австрійця“. Те-се, забрало. Я пробував „орієнтуватися“, як можна-б колеснити становиме. Становий був мені згадомити раптом, бо заглядав „для порядку“ в лісі, котрим я керував, яко лісничий. Ліс належав М. І. Терещенкові (потім міністр Закордонних справ Временного правительства) і тому й до мене був у повіті певний „репект“. Отже становий порадив мені поїхати, не гаючи, у Сівськ до исправника п. Четиркіна і спробувати в переговорах виленити перспективи. Я, не гаючи, виїхав слідком за візком станового, з шям поруч ендів А. Я. Хозник.

Лісами, горами, долинами доїхали до Сівську просто в управління поліції. Я замельдувався до исправника і розповів йому справу. Становище таке: по розпорядженні уряду всі піддані новочинх вероякх держав підлягають арештові і вислаці до Сибіру. Читав мені исправник п. Четиркін циркуляра — справа ясна! Але в тіх циркулярі був пункт що-до тяжко-хворих. Їх можна було залишати на волі, від пильним доглядом поліції. Шість

X)

пояснень і важких річей ми договорились до того, що А. Я. Хомик, яко „тяжко хворий“, а до того-ж „славянши“ і „малорос в Галиції“, професор гімназії, не підлеглий військової службі (бо всього Landwehr ohne Waffen), а рішуче не ворожий Росії і не сьмітник Австрії — може залишитися на свободі під мою поруку і писане зобов'язання, при тїм формально під доглядом поліції. І справник обіцяв, що догляд відбуватиметься коректно, мене не турбуватимуть ні трусами, ні арештантами, але А. Я. Хомик і я повинні подбати, щоб „все було гаразд.“ Я підписав усї заяви і зобов'язання. А. Я. Хомик в „Присутствїї“ чекав, нарешті його покличаю до справника, який заявив йому про метї, що поки-що залишає його на полі, подбає про лікаря для установалення йому „тяжкої хвороби“ і пошле телеграфічно Орловському губернаторові всю справу на ствердження. Заспокоєний за долю А. Я., я відїхав до місц, а А. Я. залишився в Сьвободі, відісланий до готелю чекаати „медичного огляду“, підпорядкї під губернатора і т. п. Все обійшлося гаразд і через два тїд зїн приїхав до мене в лїс, відпущений „на поруку“. Пашпорт його залишився в поліції, про що він має посвідку, яка й буда єдиною легїтимацією для його.

Увесь повіт незабаром знав, що в Хмельських лїсах є „Австрієць“. З великою вдячністю згадував потїм А. Я. про справника п. Четурзіна: „в Австрії таких нема“.

Понесли дні, тижні, роки аж до революції. Матиже єдиною темою, що охоплювала і давила всі нїші, була тема війни. Вїйна вривалася в тихе лїсове життя мобїлізаціями.

X)

...
...
...